




# Factsheet Vleeskalveren

## De belangrijkste verschillen

	Gangbaar	Beter Leven 	Beter Leven 	Biologisch <sup>1</sup> 
Oppervlakte stal	1,8 m <sup>2</sup> per kalf	1,8 m <sup>2</sup> per kalf <i>Vanaf 2025 en bij ver- en nieuwbouw 2 m<sup>2</sup> per kalf</i>	2 m <sup>2</sup> per kalf	2,5 m <sup>2</sup> per kalf  Na 14 weken 4 m <sup>2</sup> per kalf
Zachte ligplaats	x	x	✓ Minimaal 50% van oppervlak zacht, mag rubber zijn	✓ Minimaal 50% van oppervlak stro
Vrije uitloop naar buiten	x	x	✓ Verhard Min. 2 m <sup>2</sup> per kalf	✓ Weiland Vanaf 14 weken
Ruwvoer (blank vleeskalveren)	- Kalvermelk - Vanaf 14 dagen gem. 100 gr. ruwvoer - Vanaf 15 weken min. 250 gr. ruwvoer	- Kalvermelk - Vanaf 14 dagen gem. 200 gr. ruwvoer - Vanaf 15 weken min. 500 gr. ruwvoer	Blank vleeskalveren niet toegestaan.  Rosé vleeskalveren: - Kalvermelk - Na 14 weken volledig over op ruwvoer	Blank vleeskalveren niet toegestaan.  Rosé vleeskalveren: - Kalvermelk - Na 14 weken volledig over op ruwvoer
Bloedijzergehalte	Onvoldoende, bloedarmoede	Voldoende, geen bloedarmoede	Ruim voldoende, geen bloedarmoede	Ruim voldoende, geen bloedarmoede
Transportduur naar boerderij	Geen limiet	Max. 8 uur	Max. 8 uur	Max. 8 uur
Transportduur naar slachterij	Geen limiet	Max. 4 uur	Max. 4 uur	Max. 4 uur

1. Biologische producten krijgen automatisch het Beter Leven keurmerk met 3 sterren. Deze criteria zijn vastgesteld door Skal.

## Achtergrondinformatie



### Meer ruimte

Hoe meer sterren, hoe meer ruimte het kalf heeft. Tot een leeftijd van 8 weken mogen de kalveren onder het Beter Leven keurmerk met 1 en 2 sterren alleen gehouden worden, mits onderling zicht en lichamelijk contact mogelijk is. Daarna worden de schotten tussen de kalveren verwijderd en leven ze in groepen. In gangbare houderijen en houderijen met het Beter Leven keurmerk met 1 ster hebben kalveren een ruimte van minimaal 1,8 m<sup>2</sup> per kalf. Kalveren met het Beter Leven keurmerk met 2 sterren hebben een ruimte van minimaal 2 m<sup>2</sup> per kalf.

Bij het Beter Leven keurmerk met 3 sterren leven de kalveren altijd in een groepshuisvesting. Daar hebben de kalveren in de eerste 14 weken een ruimte van minimaal 2,5 m<sup>2</sup> per kalf en daarna een ruimte van minstens 4m<sup>2</sup> per kalf. In een groep hebben de kalfjes in verhouding meer bewegingsruimte.



### Zachte ligplaats

Bij het Beter Leven keurmerk - 2 en 3 sterren hebben de kalfjes een zachte ligplaats om op te rusten. De vloer is voor de helft ingestrooid met stro, maar bij 2 sterren mag dit ook een rubber mat zijn. Bij de meeste gangbare kalverhouderijen hebben de kalveren alleen een hardhouten roostervloer. Dit is voor kalveren verre van comfortabel en kan daarnaast klauw- en pootproblemen en een verstoord liggedrag veroorzaken. Een zacht ligbed van stro of rubber geeft de kalveren aanzienlijk meer comfort. Er loopt momenteel wetenschappelijk onderzoek om voor alle kalveren op zijn minst een zachte ligplek van rubber in te voeren.



### Weidegang

Kalveren met het Beter Leven keurmerk - 3 sterren mogen in het weideseizoen (van april tot oktober) de weide in. Dit is voor de kalveren een geweldige verrijking. Ze rennen en springen in de wei om hun poten te strekken en genieten van de buitenlucht en het verse gras. Kalveren met het Beter Leven keurmerk - 2 sterren hebben toegang tot een verharde buitenuitloop. Kalveren uit gangbare bedrijven en bedrijven met het Beter Leven keurmerk - 1 ster hebben geen uitloop naar buiten.



### Meer ruwvoer

Vroeger kregen kalveren enkel kalvermelk aangeboden, terwijl kalveren van nature ruwvoer beginnen te eten vanaf een leeftijd van 14 dagen. De kalveren hadden hierdoor niets te herkauwen en hun verteringsstelsel van meerdere magen kon zich niet normaal ontwikkelen. Het gevolg was afwijkend gedrag zoals schijnherkauwen en er ontstonden gaatjes en zweren in de leibmaag. Momenteel is het verstrekken van ruwvoer (bijv. luzerne, kuilgras, snijmaïs en een erwten/gerstmengsel) vanaf een leeftijd van 14 dagen wettelijk verplicht. De wet noemt echter erg kleine hoeveelheden. Onder het Beter Leven keurmerk krijgen de kalveren daarom minstens twee keer zoveel ruwvoer als wettelijk is voorgeschreven. De kalfjes kunnen daardoor herkauwen en het verteringsstelsel kan zich goed ontwikkelen. Bij het Beter Leven keurmerk met 2 en 3 sterren gaan kalveren vanaf een leeftijd van 14 weken volledig over op ruwvoer.



### Geen bloedarmoede

Consumenten uit voornamelijk Italië en Frankrijk eten graag blank kalfsvlees. Zij denken dat dit vlees malser is en gegarandeerd afkomstig is van jonge dieren. Dit blanke kalfsvlees wordt in Nederland bij gangbare blank vleeskalverhouderijen geproduceerd. Om dit kalfsvlees een blanke kleur te geven (in plaats van roze rood), wordt het ijzergehalte in de voeding laag gehouden. Hierdoor is het ijzergehalte in het bloed aanzienlijk verlaagd en is de kans op bloedarmoede groot. Onder het Beter Leven keurmerk en bij rosé kalfsvlees (vlees met een roze kleur) krijgen kalveren genoeg ijzerhoudend voer, zodat er vrijwel geen risico op bloedarmoede is.



### Gezondheid

Een vaste dierenarts, gespecialiseerd in de vleeskalverhouderij, stelt samen met de kalverhouder een gezondheidsplan op, waarin de doelstellingen voor beheersing en reductie van ziekten worden vastgelegd. De dierenarts komt minstens eens per kwartaal op het bedrijf voor een algemene controle. Een keer per jaar wordt het hele gezondheidsbeleid geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.



### Transport

Meer dan de helft van alle Nederlandse kalveren wordt geïmporteerd van melkveehouders uit Europese landen zoals België, Duitsland, Ierland, Polen en de Baltische Staten. De pasgeboren kalveren gaan al op een leeftijd van 14 dagen op transport. Hun ziekteafweersysteem is dan nog niet volledig ontwikkeld. Hierdoor kunnen ze hun lichaamstemperatuur nog niet goed op peil houden. Bij onvoldoende ruimte gaan de kalveren minder liggen en vallen vaker om. Het transport leidt daardoor tot veel stress en dikwijls gewichtsverlies, ziekte en soms zelfs sterfte. Onder het Beter Leven keurmerk duurt het transport daarom nooit langer dan 8 uur, oftewel ongeveer 500 kilometer. Bij het Beter Leven keurmerk met 3 sterren komen de kalveren uit Nederland en is de reis daarmee nog korter.

Na 6 maanden (bij het Beter Leven keurmerk met 2 en 3 sterren 8 á 10 maanden) gaan de kalveren naar een slachterij in de buurt. Dit transport duurt onder het Beter Leven keurmerk nooit langer dan 4 uur. De dieren zijn nu weliswaar wat groter en sterker, maar nog steeds is het transport zeer stressvol en kunnen ze omvallen en elkaar vertrappen. Vanaf 1 januari 2020 vinden alle kalvertransporten voor het Beter Leven keurmerk plaats in klimaatgestuurde wagens. De kalveren worden dan niet meer vervoerd in veewagens met openingen, waardoor dieren aan weersomstandigheden worden blootgesteld. In plaats daarvan gebeurt het transport in een gesloten wagen met een constant klimaat.